

Riksomfattande strategiska mål för ordnandet av räddningsväsendet 2023 - 2026

Riksomfattande strategiska mål för ordnandet av räddningsväsendet 2023 - 2026	1
Motivering	2
Nuläge, utmaningar och utvecklingsbehov i räddningsväsendets omvärld	3
De riksomfattande strategiska målen för räddningsväsendet	4
1. Mål: Välfärdsområdenas räddningsväsende organiseras med hänsyn till områdenas självstyrelse så att det säkerställs en likvärdig och högkvalitativ servicenivå inom räddningsväsendet både regionalt och på riks nivå	4
2. Mål: Räddningsväsendets förebyggande av olyckor är riskbaserat, likvärdigt och effektivt	5
3. Mål: Räddningsväsendet förmår att omedelbart reagera på ett planerligt sätt i alla säkerhetssituationer, och det är en närservice på säkerhetsområdet även framöver	7
4. Mål: Räddningsväsendets regionala och riksomfattande beredskap gör det möjligt att skydda befolkningen under alla omständigheter	8
5. Mål: Räddningsväsendet har kapacitet att ge och ta emot internationellt bistånd	8
6. Mål: Den nationella utvecklingen av räddningsväsendet bygger på informationsledning och nationellt samordnad informationshantering	8
7. Mål: Investeringar i räddningsväsendet stärker serviceproduktionens effektivitet	9
8. Mål: Tillräckligheten, kompetensen och välbefinnandet hos räddningsväsendets personalstyrka har säkerställts	10
9. Mål: Räddningsväsendet har tydliga mekanismer för administration och styrning	11

Motivering

Lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021) föreskriver om riksomfattande mål för ordnandet av räddningsväsendet. Statsrådet fastställer vart fjärde år de riksomfattande strategiska målen för ordnandet av ett högklassigt och kostnadsnyttoeffektivt räddningsväsende som motsvarar de nationella, regionala och lokala behoven samt olycksrisker och andra risker resurser, tillhandahålls så att det finns tillräckliga resurser för de tjänster som föreskrivs i räddningslagen. I denna promemoria läggs fram motiveringen för de riksomfattande målen 2023–2026 som fastställs genom ett beslut av statsrådet.

I de strategiska målen läggs fram mål för välfärdsområdenas räddningsväsende och nationellt viktiga mål för reform och utveckling av tjänsterna samt dras upp riktlinjer för utvecklingen av lagstiftningen och kapaciteten. Målen styr den riksomfattande utvecklingen av räddningsväsendet och utvecklingen av välfärdsområdets räddningsväsende samt utarbetandet av beslutet om servicenivå.

De strategiska målen har utarbetats i samråd med välfärdsområdena, de övriga ministerierna samt myndigheter och organisationer för att målen ska vara ändamålsenliga.

Målen baserar sig på inrikesministeriets utredning av tillgodoseendet av servicenivån för välfärdsområdenas räddningsväsende och finansieringens tillräcklighet samt de utvecklingsfrågor som kräver riksomfattande riktlinjer. Målen har utarbetats med hänsyn till statsrådets mål för de offentliga finanserna, som fastställts i regeringsprogrammet, planen för de offentliga finanserna och statsbudgeten.

Enligt 8 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021) ska de riksomfattande strategiska målen omfatta:

1. mål som tryggar jämlikt tillhandahållande av tjänster inom räddningsväsendet och tjänsternas verkningsfullhet samt främjar jämlikheten och jämställdheten mellan könen;
2. målen för främjandet av säkerheten och för samarbetet kring detta mellan välfärdsområdena, kommunerna och andra aktörer med avseende på räddningsväsendet;
3. riksomfattande strategiska mål för utvecklandet av räddningsväsendet;
4. riksomfattande strategiska mål för utvecklandet av informationshanteringen inom räddningsväsendet;
5. mål för samarbetet mellan välfärdsområdena inom räddningsväsendet;
6. mål för att öka produktiviteten och kostnadsnyttoeffektiviteten inom välfärdsområdenas räddningsväsende;
7. allmänna riktlinjer för vittsyftande investeringar inom räddningsväsendet;
8. mål för genomförande av räddningsväsendets regionala och riksomfattande beredskap och förberedelser;
9. andra mål för utveckling av räddningsväsendet.

Inrikesministeriet övervakar och utvärderar genomförandet av de riksomfattande målen genom styrningen av välfärdsområdena, och

delegationen för räddningsväsendet övervakar och utvärderar utvecklingen av ordnandet av räddningsväsendet och lägger fram förslag till riksomfattande mål. Målen kan ändras vid behov. Ändringen kan basera sig på ett förslag av ett eller flera välfärdsområden eller på inrikesministeriets eller finansministeriets initiativ. Delegationen för räddningsväsendet behandlar initiativen och förslagen.

För genomförandet av de strategiska målen på riksnivå införs en verksamhetsmodell som bygger på fastställandet av räddningsväsendets kapacitet. Kapacitetsmodellen omfattar:

- omvärldsanalys (identifiering av omvärlden, omvärldsförändringarna samt inre och yttre hot och risker)
- kapacitetskrav som utgår från kundernas behov
- definition av kapacitetskraven och målen
- uppbyggnad av kapaciteten med tillhörande beredskap
- kapacitet för att leverera räddningsväsendets tjänster och upprätthålla beredskapen
- bedömning av effektiviteten och verksamhetens kvalitet samt utveckling av verksamheten.

En förutsättning är också att det har fastställts en riksomfattande arkitektur eller principer för anvisningarna och planerna inom räddningsväsendet och att framtagningen av anvisningar och planer för samordning av verksamheten har inletts. Anvisningarna och planerna ska också vara tillgängliga på alla nivåer överallt i landet.

Nuläge, utmaningar och utvecklingsbehov i räddningsväsendets omvärld

Räddningsväsendets uppgift är att förbättra människornas säkerhet och minska antalet olyckor. När en olycka är överhängande eller har inträffat ska människor räddas, viktiga funktioner tryggas och följderna av olyckan begränsas effektivt så att olägenheterna för människor, egendom och miljön blir så små som möjligt. Detta säkerställs genom väl samordnad beredskap inför och verksamhet vid olyckor.

Räddningsväsendet och befolkningsskyddet är centrala element i den civila beredskapen i det finländska samhället. Räddningsväsendets myndigheter ska förbereda sig på att sköta befolkningsskyddsuppgifter som hör till deras verksamhetsområde med tillräckliga planer och förberedelser. Räddningsväsendet har ständig beredskap för räddningsinsatser vid olyckor och storolyckor i normala förhållanden.

I Finland är räddningsväsendet en central operatör och samordnare inom befolkningsskyddet, och därtill har exempelvis social- och hälsovården, Försvarsmakten, myndigheterna och verken inom kommunikationsområdet samt de statliga och kommunala myndigheter som deltar i räddningsverksamheten viktiga uppgifter och ansvar. Myndigheternas ansvarsområden fastställs i den relevanta lagstiftningen. Den allmänna övervakningen och kontrollen av dessa aktörers uppgifter inom befolkningsskyddet ankommer på respektive förvaltningsområde. Myndigheterna inom räddningsväsendet samordnar beredskapen och kapacitetsanvändningen av de myndigheter och andra aktörer som deltar i räddningsinsatser och befolkningsskyddet vid olyckor och insatser under undantagsförhållanden. Regionerna har varierande planeringsstatus och kapacitet för beredskap inför olyckor och undantagsförhållanden.

Räddningsväsendet upprätthåller, utvecklar och samordnar den civila beredskapen och kapaciteten så att det finns en klar roll- och uppgiftsfördelning mellan alla som medverkar i beredskapen inför och hanteringen av storolyckor och allvarliga störningar eller omedelbara hotsituationer. Verksamheten ska utgå från gemensam planering, beredskapen för storolyckor ska motsvara riskerna och alla till buds stående resurser ska beaktas och användas så effektivt som möjligt.

De allt mer diversifierade riskerna och hoten kommer att öka antalet uppdrag för räddningsväsendet och påverka uppdragens karaktär. Förändringar i den globala operativa miljön, klimatförändringar, förändringar i befolknings- och regionstrukturen, allt mer ansträngda offentliga finanser och den tekniska utvecklingens möjligheter är identifierade faktorer som påverkar räddningsväsendets omvärld.

Kriser och störningar – oavsett om de är ekonomiska, militära, humanitära eller ekologiska – och deras multiplikatoreffekter får en allt snabbare och bredare spridning i en värld av ömsesidiga beroenderelationer. Å andra sidan avspeglas realiserade störningar i de offentliga finanserna och det finansiella systemet indirekt på räddningsväsendet.

På det nationella planet finns det stor regional variation i hur riskerna och hoten manifesterar sig för räddningsväsendet, särskilt i fråga om väder- och klimatriskerna. De demografiska förändringarna och förändringarnas omfattning varierar likaså beroende på region. Olyckor eller störningar som orsakas av extrema väderfenomen och klimatförändringar eller av den åldrande befolkningen avspeglas inom räddningsverksamheten som larm och uttryckningar.

Ett högtekniskt samhälle är också mycket exponerat mot störningar. När störningarna förverkligas ökar också räddningsuppdragen, samtidigt som räddningsverksamheten i sig kan drabbas av störningar. Störningar i till exempel energiförsörjningen, datakommunikationerna, logistiken och vattenförsörjningen försvårar också räddningsinsatserna.

Att upprätthålla ett heltäckande servicenät och samma servicenivå i de allt mer tätbebyggda och växande stadsregionerna utgör en utmaning för strukturen och ekonomin inom räddningsväsendets serviceproduktion. Servicebehovet ökar i tillväxtcentra, samtidigt som servicenivån måste bibehållas i ytterområden och glesbygder trots avfolkningen. De mest kritiska faktorerna för säkerställandet av aktionsberedskapen i glesbygderna är ett heltäckande nät av brandstationer och tillräckliga personresurser. En viktig del av säkerställandet av servicenätet och kapaciteten är att trygga finansieringen till huvudmannen.

De riksomfattande strategiska målen för räddningsväsendet

1. Mål: Välfärdsområdenas räddningsväsende organiseras med hänsyn till områdenas självstyrelse så att det säkerställs en likvärdig och högkvalitativ servicenivå inom räddningsväsendet både regionalt och på riksnivå

Systemet för räddningsväsendet säkerställer likvärdiga och kostnadsnyttoeffektiva räddningstjänster som motsvarar riskerna. Med likvärdiga tjänster avses att områden och befolkningsgrupper med liknande risker har tillgång till samma servicenivå och att tjänsterna är enhetliga på riksnivå. Välfärdsområdets räddningsväsende ska tillhandahålla en servicenivå som motsvarar de nationella, regionala och lokala behoven samt olycksrisker eller andra risker. Räddningsväsendet ska genom kontinuerliga analyser upprätthålla en helhetsbild av samhällsriskerna och andra faktorer

som påverkar behovet av räddningsväsendets tjänster. Helhetsbilden tas fram med stöd av forskning och utveckling av informationshanteringen. Servicenivån bestäms med hänsyn till verksamhet vid sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen.

Det riksomfattande systemet för räddningsverksamhet har kapacitet att i hela landet producera räddningsväsendets tjänster som motsvarar riskerna och är likvärdiga, nationellt enhetliga och kostnadsnyttoeffektiva.

Räddningsväsendet använder sig av en riksomfattande och regelbundet uppdaterad omvärldsanalys som kontinuerligt utvecklas. Bevakningen av omvärldsförändringar bygger på insamling och analys av aktuella och nationellt enhetliga data om den operativa miljön och kapaciteten.

Lika tillgång till tjänster förutsätter att regioner och befolkningsgrupper med sinsemellan liknande risker tillhandahåller tjänster som ligger på samma servicenivå och är nationellt enhetliga. Planeringen av räddningsväsendets aktionsberedskap utgår från de nationella kapacitetskraven och den kapacitet som krävs för att tillgodose kraven. För detta behövs ett aktuellt och enhetligt informationsunderlag, stark styrning, fortlöpande interaktion och fungerande informationsutbyte mellan välfärdsområdenas räddningsväsenden samt regionförvaltningsverken och inrikesministeriet. Samarbetet underlättas på alla plan. Befintliga arbetsgrupper och andra samarbetsorgan tillgodoses vid utvärdering och utveckling av verksamheten.

Genom enhetlig planering av tjänsterna säkerställs att systemet för räddningsväsendet harmonierar med alla förvaltningsnivåer.

Räddningsväsendets produktivitet och kostnadsnyttoeffekt måste förbättras för att bromsa ökningen av kostnaderna för det offentligt finansierade räddningsväsendet. Det måste finnas tillräckliga resurser för att säkerställa en servicenivå som motsvarar riskerna även i framtiden.

För att råda bot på utgiftsökningen inom räddningsväsendet ska räddningsväsendets servicebehov och kapacitet utvärderas och resurserna inriktas enligt resultaten av en utvärdering. Optimering av kostnadsnyttoeffekten kräver utveckling av verksamhetssätten och ett långsiktigt och kompetent ledarskap. Höjningen av produktiviteten och kostnadsnyttoeffekten ska uppnås så att den lagstadgade servicenivån tillgodoses. Detta kräver eventuellt att tjänster samlas till ett eller flera välfärdsområden, räddningsväsendets resursanvändning och ledningssystem harmoniseras och informationshanteringen utvecklas för att förnya arbetsmetoderna. Personalstyrkan ska bättre än i dag fokuseras på säkerhetstjänster och räddningsverksamhet, och effekterna av personalavgång hanteras genom exempelvis utveckling av utbildningssystemet och de individuella karriärvägarna

Åtgärderna i det riksomfattande utvecklingsprogrammet för avtalsbrandkårsverksamheten har införts. Samarbetet med välfärdsområdena, myndigheterna och den tredje sektorn är målinriktat och det stärks genom att det fastställs nationella kapacitetskrav för avtalsbrandkörerna.

2. Mål: Räddningsväsendets förebyggande av olyckor är riskbaserat, likvärdigt och effektivt

Räddningsväsendets olycksförebyggande verksamhet syftar till att minska antalet olyckor och lindra konsekvenserna av dem. Syftet med att förbättra brandsäkerheten i bostäder är att minska antalet omkomna och skadade i bränder samt materiella skador. De egna beredskapskunskaperna stärks i

alla befolkningsgrupper för att förhindra olyckor och mildra konsekvenserna av olyckor.

Räddningsväsendet tillhandahåller tjänsterna för förebyggande av olyckor på ett jämlikt och enhetligt sätt i enlighet med god förvaltning och genom att rikta in tjänsterna så att de motsvarar riskerna. Tjänsterna utformas med hänsyn till olika kundgruppers behov. Övervakningen, styrningen och rådgivningen inom räddningsväsendet samt säkerhetskommunikationen genomförs så att de olika aspekterna kompletterar och stödjer varandra och på så sätt höjer verksamhetens effekt. För att säkerställa verksamhetens effekt ska verksamheten vara enhetlig och jämlik och den ska genomföras med särskild hänsyn till samarbete med befolkningen, kommunerna välfärdsområdena och andra aktörer.

Välfärdsområdena ska utarbeta programmen för egenkontroll av räddningsväsendet så att de styr mot enhetliga rutiner och fortsatt förbättring av kvaliteten på det olycksförebyggande arbetet. Det har tagits i bruk ett informationssystem för olycksförebyggande, som stödjer de riksomfattande strategiska målen för utveckling av informationshanteringen för olycksförebyggande och som möjliggör ett samlat kundgränssnitt och e-tjänster.

De viktigaste strategiska målen för räddningsväsendets olycksförebyggande är följande:

1. Tjänsterna för olycksförebyggande utgår från risker och information

Räddningsväsendet förebygger olyckor med den effektivaste metod som motsvarar omvärldsförändringarna och kundbehoven. Från kunderna insamlas systematiskt respons om tjänsterna. Observationerna från olycksbevakning och brandundersökningar understöder det olycksförebyggande arbetet.

2. Räddningsväsendet tillhandahåller kunderna enhetliga och kvalitativa tjänster för olycksförebyggande

Räddningsväsendet tillhandahåller likvärdiga, tillförlitliga och kvalitativa tjänster för olycksförebyggande i hela landet. För de enhetliga och kvalitativa tjänsterna finns ett informationssystem för olycksförebyggande, som även möjliggör e-tjänster. Välfärdsområdenas program för egenkontroll av räddningsväsendet styr mot enhetliga rutiner och förbättring av kvaliteten på det olycksförebyggande arbetet. Tjänsterna för olycksförebyggande tillhandahålls i enlighet med god förvaltning.

3. Räddningsväsendets olycksförebyggande stödjer människors individuella beredskap samt boendesäkerhet

Människors beredskap på eget initiativ stöds genom vägledning, rådgivning och övervakning, framför allt gällande räddningsplaner. Myndigheterna, kommunerna, välfärdsområdena och den tredje sektorn samarbetar för att förbättra säkerheten vid allmänna sammankomster. Boendesäkerheten förbättras på olika sätt genom övervakning, vägledning och rådgivning samt säkerhetskommunikation. I syfte att främja brandsäkerheten i bostäder förbättras tillgängligheten för kundkontakter. Resurser för olycksförebyggande riktas in på det område där de flesta olyckor inträffar, det vill säga hemmen.

4. Räddningsväsendets olycksförebyggande är samarbetsinriktat

Då räddningsväsendet övertas av välfärdsområdena är det viktigt att bevara de befintliga samarbetsbanden med kommunerna och andra aktörer. Myndighetssamarbete bidrar framför till att främja brandsäkerheten vid byggande och boende. Räddningsväsendet är samarbetsinriktat och initiativtagande samt en tillförlitlig och oförställd samarbetspartner. Samarbetet med olika aktörer stärker informationsunderlaget vilket ger en starkare påverkan och bredare insikt om omvärldsriskerna.

3. Mål: Räddningsväsendet förmår att omedelbart reagera på ett planerligt sätt i alla säkerhetssituationer, och det är en närservice på säkerhetsområdet även framöver

Räddningsväsendet förmår att under alla omständigheter fungera som en lokalt, regionalt och nationellt samordnad helhet. I alla situationer ansvarar välfärdsområdet för räddningsväsendets akuta och nödvändiga tjänster för funktionsförmågan och välbefinnandet, oberoende av boningsort och tidpunkt. Synergierna mellan räddningsväsendet och den prehospitala akutsjukvården ska tryggas. Samarbetet mellan välfärdsområdena säkerställer räddningsresurserna vid stora eller regionalt omfattande olyckor eller störningar. Avtalsbrandkårerna och ett täckande nätverk av brandstationer ska hållas livskraftiga och räddningsväsendet är en närservice för säkerhet även framöver.

Ledningssystemet för räddningsverksamheten ska ha kapacitet att i alla säkerhetssituationer omedelbart initiera effektiva räddnings- och ledningsinsatser samt sammanställa en lägesbild, analysera, prognostisera, dra slutsatser och sprida dem nationellt, regionalt och inom välfärdsområdet oavsett tidpunkt.

Räddningsväsendets riksomfattande beredskap och färdigheter för första insatser skapar synergier mellan räddningsväsendet och den prehospitala akutsjukvården. Välfärdsområdena ska uppfylla till åtagande för att ordna den prehospitala akutsjukvården så att synergierna och samordningen med både räddningsväsendet och social- och hälsovården verkställs och att det nationella beredskapssystemet tryggas. Det nära samarbetet och den multiprofessionella kompetensen mellan räddningsväsendet och den prehospitala akutsjukvården och integrationen med social- och hälsovården kan utnyttjas effektivast när det med samma resurser – tillgångar, stationsnät, lokaler och upphandlingar – går att tillhandahålla mer kostnadsnyttoeffektiva och omfattande tjänster inom räddningsväsendet och den prehospitala akutsjukvården än om de skulle tillhandahållas separat. Synergier med räddningsväsendet identifieras i stationsnätet, lokalerna och upphandlingarna, snarare än i verksamheten. Nyttan är störst i glesbygderna.

De nationella och regionala riskerna avspeglas också på välfärdsområdena, som ska förbereda sig för att bistå varandra till exempel vid stormar, bekämpning av omfattande gräs- och skogsbränder, bekämpning av olyckor med farliga ämnen och andra storolyckor, ordnande av resurser för givande eller mottagande av internationellt bistånd inom räddningsväsendet och framför allt vid nationellt väsentliga risker.

Samarbetet mellan välfärdsområdena är smidigt och den nationella ledningen och styrningen av samarbetet skapar optimalt mervärde för säkerhetsutvecklingen i samhället genom verkningsfulla insatser.

Ledningssystemet omfattar arrangemangen för lednings- och lägescentraler och för ledning av räddningsinsatserna i fält. Ett samordnat ledningssystem förutsätter att det finns en aktuell och föregripande uppfattning av den internationell och nationell omvärlden samt informationssystem som bygger

på den gemensamma nationella lägesbilden och ledningen. Det riksomfattande ledningssystemet för räddningsverksamheten utgör en betydande del av räddningsväsendets beredskap för storolyckor.

4. Mål: Räddningsväsendets regionala och riksomfattande beredskap gör det möjligt att skydda befolkningen under alla omständigheter

Det ska vara möjligt att skydda befolkningen vid olyckor och tillbud under normala förhållanden och utan att det uppstår förlust av människoliv på grund av brister i räddningsverksamheten och i möjligheterna till skydd. Beredskapen för att skydda befolkningen under undantagsförhållanden ordnas med realistiskt genomförbara arrangemang och kostnader. Befolkningen kan skyddas från konsekvenserna av olyckor och tillbud både vid störningar i normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

Befolkningen kan skyddas från konsekvenserna av olyckor och tillbud både vid störningar i normala förhållanden och under undantagsförhållanden. Med *befolkningsskydd* avses utförandet av humanitära uppgifter vid väpnade konflikter i syfte att skydda civilbefolkningen mot faror i samband med fientligheter eller olyckor, att hjälpa befolkningen att övervinna farornas direkta följder samt att tillgodose de nödvändiga förutsättningarna för dess överlevnad. *Skydd av befolkningen* avser åtgärder för att skydda människor mot olyckor, undantagsförhållanden och andra situationer som medför fara.

Räddningsväsendets serviceproduktion ska under alla omständigheter fungera som en lokalt, regionalt och nationellt kompatibel helhet. Valfärdsområdena ska se till att människorna i alla situationer tillhandahålls de tjänster som är akuta och nödvändiga för funktionsförmågan och välbefinnandet, oberoende av boningsort och tidpunkt.

För att målet ska kunna uppfyllas måste valfärdsområdets räddningsverk ha uppdaterat sina beredskapsplaner och vidtagit de beredskapsåtgärder och förberedelser som behövs. Beredskapen bygger på en aktuell lägesbild och riskbedömning. Beredskap och förberedelser på det regionala och riksomfattande planet syftar till att valfärdsområdet ska ha optimalt samordnad beredskapsplanering och annan förberedning. Valfärdsområdet ska se till att riskbedömningen uppdateras regelbundet.

5. Mål: Räddningsväsendet har kapacitet att ge och ta emot internationellt bistånd

Givandet och mottagandet av internationellt bistånd sker utifrån de nationella planerna och arrangemangen för räddningsväsendet och beredskapen. Alarmmekanismerna, logistikarrangemangen och underhållet av den materiella beredskapen har ordnats på riksnivå och i samarbete med valfärdsområdena i den omfattning som behövs.

Räddningsväsendets kapacitet att ge och ta emot internationellt bistånd kräver kompetens av serviceleverantörerna inom räddningsverksamheten samt aktuella anvisningar och samarbetsverk av behöriga myndigheter. I synnerhet ska den genomgripande karaktären av verksamheterna för biståndsmottagande identifieras både nationellt och regionalt. Kvalitetskriterier för räddningsförbanden vid givande av internationellt bistånd bidrar till verksamhetens kompatibilitet och kvalitet. Det kvalitetskriterier som tas fram skapar en enhetlig struktur för tillhandahållandet av tjänster.

6. Mål: Den nationella utvecklingen av räddningsväsendet bygger på informationsledning och nationellt samordnad informationshantering

Forskning och utveckling utgör utgångspunkten för dagsaktuell informationsledning, behovsprognostisering, planering och utveckling. Analyserade data om förändringarna i räddningsväsendets prestanda, räddningsarbetarnas kompetensbehov, arbetsmetoder och utrusning lägger grunden för verksamhetsutvecklingen i en föränderlig omvärld. För att skapa systematik i informationsledningen finns det en nationellt centraliserad struktur för forskning, utveckling och analys.

Informationshanteringen inom räddningsväsendet möjliggör såväl en ändamålsenlig lägesbild och informationsledning på olika nivåer som datarörlighet över organisationsgränserna. Informationshanteringen omfattas av riksomfattande bestämmelser och anvisningar med tillhörande riktlinjer och organisation.

Kvalitativ forskning och utveckling lägger grunden för dagsaktuell informationsledning, planering och utveckling. I en snabbt föränderlig omvärld behövs analyserade data om räddningsväsendets tjänster för prognostisering av räddningsväsendets kapacitet, kompetensbehov, arbetsmetoder och materiel samt framtida förändringar i den operativa miljön.

Tillgången till den information som behövs för räddningsväsendet säkerställs genom nationell informationsframtagning, informationshantering och analysstruktur. De data som räddningsväsendet behöver och genererar hanteras med nationellt enhetliga och effektiva metoder. Informationshanteringen, dataskyddet och informationssäkerheten uppfyller säkerhetsmyndighetens kriterier och möjliggör myndighetssamarbete. Registerföringen har utformats så att den möjliggör effektiv myndighetsverksamhet i överensstämmelse med kriterierna för informationshantering.

Räddningsväsendet har ett brett, tvärvetenskapligt och målinriktat expertnätverk som stärker kompetensen inom och nyttjandet av forskning, utveckling och innovation. Genom FoU har räddningsväsendet förmåga att proaktivt ta fram långsiktig forskningsbaserad information och reagera på aktuella forskningsbehov.

De IKT-tjänster som behövs för räddningsväsendets interna och externa uppgifter ordnas i ett nationellt samordnat och centraliserat system. En samlad dataarkitektur för räddningsväsendet säkerställer ett enhetligt informationsunderlag samt tillgången till och integriteten och sekretessen hos informationen under alla omständigheter. Målet är att skapa användartillvända, kravenliga och produktivets- och lönsamhetshöjande nationella e-tjänster för såväl sektorn och kunderna som de anställda.

Informationshantering och informationsutbyte möjliggörs mellan myndigheter och aktörer i syfte att skapa en ändamålsenlig lägesbild på olika nivåer.

Räddningsväsendet har enhetlig styrning, ledning och organisering av informationsförvaltningen vilket möjliggör hanteringen av räddningsväsendets informationsförvaltning. Resurserna för informationsförvaltningen har tilldelats enligt behoven för funktionskapaciteten under alla omständigheter.

7. Mål: Investeringar i räddningsväsendet stärker serviceproduktionens effektivitet

Investeringarna i räddningsväsendet utgår från de riksomfattande strategiska målen för räddningsväsendet samt från de nationella, regionala och lokala behoven och olycksriskerna och andra riskerna. Välfärdsområdets investeringar i räddningsväsendet förbättrar den jämlika tillgången, kvaliteten och kostnadsnyttoeffekten av räddningsväsendets tjänster.

Investeringarna i räddningsväsendet ska utgå från de riksomfattande strategiska målen för räddningsväsendet samt från de nationella, regionala och lokala behoven och olycksriskerna och andra riskerna. Välfärdsområdet ska i delplanen för räddningsväsendet välja in de viktigaste investeringarna med tanke på ordnandet av välfärdsområdets räddningsväsende och de avtal som motsvarar investeringarna, och i delplanen ska det bedömas vilken inverkan de i delplanen ingående åtgärderna har på den jämlika tillgången till tjänsterna inom välfärdsområdets räddningsväsende och på tjänsternas kvalitet och kostnadsnyttoeffektivitet.

Vittsyftande investeringar förbättrar välfärdsområdenas möjligheter att genomföra projekt för räddningsväsendet eller tillhandahålla räddningsväsendets tjänster efter behov. Syftet är att utveckla infrastrukturen för räddningsväsendet på riksnivå på ett sätt som tar hänsyn till både riksomfattande och regionala synpunkter. Anskaffningar görs om möjligt genom nationellt centraliserad upphandling i överensstämmelse med principerna för hållbar utveckling. Räddningsväsendets IKT utformas i enlighet med gemensamma principer till tjänster för hela sektorn.

Investeringar kan bestå av anskaffning eller upprustning av markområden, byggnader, maskiner och utrustning. En investering kan också vara någon annan långsiktig utgift, som anskaffning av ett datasystem eller aktier eller medfinansiering av någon annan sammanslutning, då det ger fördelar också för välfärdsområdets verksamhet. Investeringarna ska överensstämma med den riksomfattande helheten och bidra till driftskompatibiliteten av de riksomfattande systemen och arrangemangen.

8. Mål: Tillräckligheten, kompetensen och välbefinnandet hos räddningsväsendets personalstyrka har säkerställts

Likvärdig tillgång till och kvalitet på tjänsterna kräver både kvalitativa och kvantitativa insatser för att utveckla utbildningen för den yrkesutbildade och den avtalsbaserade personalstyrkan. Vid anordnandet av utbildning inom räddningsbranschen säkras tjänster på de nationella språken vid räddningstjänsten. Det riksomfattande utbildningssystemet för räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten har setts över och anpassats till de nationella och regionala behoven och omvärldsförändringarna. Möjligheterna att genom multiprofessionellt arbete tillgodose behovet av arbetskraft ska utnyttjas.

Räddningsväsendet är en attraktiv, kvarhållningskraftig och värdesatt sektor, som genom sin goda personalpolitik tar hand om personalens kompetens och kompetensutveckling, arbetshälsa och arbetsförmåga, jämlikhet och jämställdhet.

Organisations- och frivilligverksamheten har beaktats i servicesystemet för räddningsväsendet.

Räddningsväsendets mål för utveckling av jämställdhet och jämlikhet är att stärka ledarskapet och förbättra jämställdheten på arbetsplatserna. Målet är att det inte förekommer diskriminering eller trakasserier inom räddningssektorn. Rekryteringsprocesserna inom räddningsväsendet utvecklas så att de som söker till och studerar vid räddningsinstitutet representerar en större kulturell mångfald och har jämlika karriärmöjligheter.

Räddningsväsendets mål för utveckling av jämställdhet och jämlikhet är att stärka ledarskapet och förbättra jämställdheten på arbetsplatserna. Det kräver kompetenshöjning i frågor som gäller jämställdhet och jämlikhet. Jämlikheten och arbetshälsan på arbetsplatserna ska främjas genom systematiska

åtgärder. Målet är att det inte förekommer diskriminering eller trakasserier inom räddningssektorn.

Rekryteringsprocesserna inom räddningsväsendet utvecklas så att de som anställs inom sektorn representerar olika befolkningsgrupper. Detta kan uppnås till exempel genom anonym rekrytering och positiv särbehandling. Det tas också hänsyn till rekryteringsmöjligheterna för personer med partiell arbetsförmåga eller nedsatt funktionsförmåga. På arbetsplatserna ska säkerställas lika möjligheter till karriärutveckling.

Räddningsinstitutet ska främja kulturell mångfald för att locka studerande med olika bakgrund, till exempel genom att ta fram och rikta information om studiemöjligheterna för olika befolkningsgrupper.

Enligt räddningsverkens uppskattningar kommer förbättring av räddningsväsendets aktionsberedskap och ändringar i beredskapstjänstgöringen att före år 2030 kräva ytterligare 1 000 räddningsarbetare, utöver de cirka 1 400 personer som kommer att gå i pension.

Genom att höja utbildningsvolymen av räddningstjänstpersonal säkerställs lika tillgång till och kvalitet på tjänsterna i hela landet. Utbildning ordnas regelbundet på svenska, vilket tryggar ett tillräckligt antal svenskunnig räddningstjänstpersonal.

9. Mål: Räddningsväsendet har tydliga mekanismer för administration och styrning

Lagberedning och laglighetsövervakning, utarbetande av de strategiska och politiska riktlinjerna och statsbudgetpropositionerna för sektorn samt internationella ärenden kring räddningsväsendet är frågor som hanteras på ministerienivå. Räddningsväsendets centralförvaltnings myndighetsfunktioner, olycksprevention, forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet, räddningsväsendets utbildning, informationshantering och informationsförvaltning samt operativa funktioner har utvärderats och omorganiserats utifrån en utredning.

Välfärdsområdenas styrning och kontroll har en tydlig organisation, och styrningen stödjer ordnandet och tjänsteproduktionen inom räddningsväsendet. Inrikesministeriet och centralförvaltningen har tillräckliga resurser för uppgifter som hänför sig till räddningsväsendet, med beaktande av uppgifternas karaktär och omfattning.

Räddningsmyndighetens myndighetsuppdrag, såsom ledning, styrning och övervakning av räddningsväsendet, och uppgifterna inom räddningsväsendet på statsrådsnivå avviker från varandra. Organiseringen av statsrådsuppgifterna respektive myndighetsuppdragen har utretts och förtydligats i räddningsavdelningens verksamhet.